

REMISSYTTRANDE

Yttrande över förslag till ökad användning av solei
samt förslag till heltäckande solestatistik

2017-01-10

Vi är rättsgaranter, kunskapsförmedlare och samhällsbyggare. Vi jobbar med landsbygdens utveckling.



BAKGRUND

Miljö- och energidepartementet har gett Länsstyrelsen i Kronobergs län tillfälle att yttra sig över förslag till strategi för ökad användning av solex samt förslag till heltäckande solexstatistik (er 2016:201). regeringen vill få synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

INLEDANDE SYNPUNKTER

Länsstyrelsen vill till att börja med framhålla att det är positivt att en strategi tas fram och att behovet av heltäckande statistik ses över, då det finns mycket att förbättra inom området.

Den analys som tagits fram över potentialen för solex, är enligt länsstyrelsen väl försiktig. Befintliga byggnader är en bra utgångspunkt för potentialen, men det finns även andra ytor som också skulle kunna finnas med i en potentialberäkning, t.ex. Mark utmed motorvägar och andra infrastrukturstråk. För att kunna utvinna denna högre potential, krävs dock såväl utredningar om överföringsbehov i lokala och regionala nät som utredningar om lagringskapacitet. Länsstyrelsen vill därför understryka behovet av att dessa utredningar genomförs, så att solexens potential kan utnyttjas i så hög grad som möjligt.

Länsstyrelsen vill också uppmärksamma att det befintliga elnätets kapacitet har betydelse för etableringen av större anläggningar för solex.

Länsstyrelsen ställer sig bakom de förslag som betänkandet föreslår, med följande kompletterande synpunkter.

FÖRSLAG TILL STRATEGI FÖR ÖKAD ANVÄNDNING AV SOLEX

Då marknaden för solex är förhållandevis ung och under uppbyggnad vill länsstyrelsen understryka energimyndighetens förslag om kontrollstationer. Utan dem riskerar de åtgärder som vidtas eller väljs bort att hamna ur fas med utvecklingen inom området.

I dagsläget är solelsområdet allt för svårtillgängligt och komplicerat för medborgarna i allmänhet, t.ex. när det gäller att kunna beräkna investeringskostnad och avbetalningstid. Länsstyrelsen håller därför med om att t.ex. ansökningsförfarandet behöver förenklas och att information tillgängliggörs på ett betydligt bättre sätt.

Länsstyrelsen ställer sig därför bakom förslaget om solROT, som ett sätt att förenkla ansökningsförfarandet och förtydliga investeringskostnaden för solelsanläggningar. Dessutom ställer sig länsstyrelsen positiv till att en sådan lösning kan utvidgas till att även omfatta andra typer av investeringar för förnybar energiproduktion och även energieffektivisering. Det skulle kraftigt förbättra möjligheterna till att nå såväl regionala som nationella miljömål.

Länsstyrelsen ställer sig även bakom förslagen som syftar till att förenkla för medborgarna, avseende ändringsförslaget om elcertifikat och ellagen, samt att utreda anläggningar av en viss storlek avseende undantag av energiskatt och skattereduktion. Devisen att det ska vara lätt att göra rätt, är viktig för att solels potential ska få genomslag.

En av de största utmaningarna för presumtiva solelsinvesterare, i dagsläget, är att kunna upp-fylla det kunskapsbehov som finns inför en investering. Länsstyrelsen ställer sig därför bakom de åtgärder som föreslås inom området av information och kunskaphöjning. Både solkarta och beräkningssnurra är bra förslag på åtgärder som kan underlätta beslutet att investera i solel. Det föreslagna programmet för ökad kunskap om solel inom fastighetsbranschen välkomnas särskilt.

När det gäller samhällsplanering innehåller betänkandet förslag om bättre tillämpning av befintliga regelverk och stödjande informationsinsatser. Då länsstyrelserna har en tydlig och strategisk roll inom samhällsplaneringen och har väl utarbetade kontakter på både lokal och regional nivå kan länsstyrelsen bidra med informationsspridning kring solel i fysisk planering. Det förutsätter att länsstyrelserna ges mer vägledning och utbildning om tillämpningen i fysisk planering. Detta kan med fördel ske i samverkan med energimyndighetens vägledningsarbete och i samverkan med boverket.

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget om att statliga myndigheter ska köpa ursprungsmärkt el från sol. Det är av största vikt att staten föregår med gott exempel, annars urholkas trovärdigheten för myndigheternas miljöarbete. Varför ska andra samhällsaktörer vidta åtgärder om inte myndigheterna gör det själva? I dagsläget kommer all energi som länsstyrelsen i Kronobergs län använder för uppvärmning och el från förnyelsebara källor, vilket inbegriper såväl sol, vind, bioenergi samt vattenkraft.

När det gäller långsiktiga åtgärder är länsstyrelsen positiv till de åtgärder som föreslås. Ytterligare insatser kring reglerförmågan är dock avgörande, särskilt med tanke på den målkonflikt som kan uppstå med EU:s ramdirektiv för vatten. Här krävs en helhetssyn, så att inte uppfyllandet av miljömålet begränsad klimatpåverkan motverkar en positiv utveckling inom ett rikt växt och djurliv och andra miljömålsområden.

Riktmärket för återbetalningstid kan med fördel hållas något kortare än 25-30 år, inte för att påskynda en solesutbyggnaden, utan för att det finns en naturlig osäkerhet om dagens solceller har samma livslängd som de som producerades för 20-30 år sedan. Vi vet helt enkelt inte hur de nya tekniska lösningarna står sig mot tidens tand och det vore olyckligt om återbetalningstiden är längre än den tekniska livslängden. En för lång återbetalningstid kan även på ett negativt sätt påverka intresset av att investera i solcellsanläggningar.

FÖRSLAG TILL HELTÄCKANDE SOLELSTATISTIK

Bristen på heltäckande och färsk statistik inom klimat- och energiområdet är omfattande och en återkommande utmaning på regional och lokal nivå. De resonemang som betänkandet framför är väl genomarbetade och välgrundade. Länsstyrelsen ställer sig därför bakom de förslag som föreslås.

Åtgärden om att utöka uppdraget till tjänstehubben uppfattar länsstyrelsen som ett effektivt sätt att lösa behoven av heltäckande statistik och instämmer i energimyndighetens uppfattning om att den även kan omfatta andra områden. Länsstyrelsen vill därför understryka behovet av att utreda vilka andra statistikområden som med fördel kan omfattas av tjänstehubbens uppdrag.

Länsstyrelsen vill särskilt framhålla vikten av att lokal statistik, på kommunnivå, tas fram. Detta är något som ofta framhålls från kommunerna som avgörande för att kunna ta välgrundade samhällsplanerings- och investeringsbeslut.

BESLUT

Detta yttrande har beslutats av tillförordnad landshövding Anders Flanking, efter föredragning av funktionschef Per-Anders Persson. I beslutet har även stabschef Maria Nilsson, bostadsdirektör Lennart Grimsbo, samhällsplanerare Johanna Vinrot och länsarkitekt Gunnel Henriksson deltagit.

